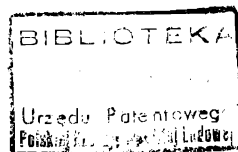

2

31 marca 1927 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

G 09 f 11/02

Nr 5335.

Kl. 74 d 8.

Vox Maschinen-Aktiengesellschaft
(Berlin, Niemcy).

Przyrząd do nadawania znaków na odległość.

Zgłoszono 30 grudnia 1922 r.

Udzielono 10 lipca 1926 r.

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest przyrząd, umożliwiający nadawanie i przenoszenie na odległość dużej ilości rozmaitych znaków przy pomocy prostego urządzenia. Urządzenie jest w ten sposób zbudowane, że przez kombinację jednocześnie przesuwanych kilku tarcz odpowiednio rozmieszczonymi otworami odsłania się na aparacie odbiorczym tylko ten znak, który trzeba było przesłać.

Wynalazek jest przedstawiony na załączonym rysunku, na którym fig. 1 przedstawia schematycznie przyrząd odbiorczy w kształcie tarczy okrągłej, fig. 2 — także aparat o kształcie prostokąta; fig. 3 przedstawia widok okrągłego przyrządu odbiorczego wraz z urządzeniem napędem; fig. 4 przedstawia pionowy przekrój fig. 3; fig. 5 przedstawia urządzenie wysyłające, działają-

jące elektrycznie; fig. 6 podaje kombinację klawiszów, które trzeba nacisnąć dla przesłania żądanych oddzielnych znaków.

Wynalazek polega głównie na tem, że przed tarczą, zaopatrzoną we wszystkie, mające być przedstawione znaki, znajduje się kilka, obracających się lub przesuwających się tarcz zaopatrzonych w wycięcia, które, zależnie od położenia tarcz, pokrywają się w jednym miejscu i czynią przez to widocznymi znaki, znajdujące się w tem miejscu na pierwszej nieruchomej tarczy. Tarcze te mogą przytem być albo okrągłe i wtedy są obracane albo prostolinijne i wtedy są przesuwane.

Nieruchoma tarcza (fig. 1) *a* jest podzielona na 16 części i każda z tych podziałek jest oznaczona odpowiednim znakiem, np. literą. Przed tą tarczą mogą się obracać

cztery inne tarcze *b, c, d, e* (fig. 4), posiadające taką samą, jak tarcza *a* średnicę, ale na rysunku dla możliwości uwidocznienia wzajemnego względem siebie położenia otworów, tarcze *b, c, d* i *e* są przedstawione jedną wewnątrz drugiej (fig. 1). Tarcze *b, c, d, e* są zaopatrzone w wycięcia w ten sposób, że, w zależności od obrotu tarcz, odpowiednie wycięcia wszystkich czterech tarcz pokrywają się i czynią widocznym znak, znajdujący się wtedy w tym miejscu. Jeżeli, np. tarcza *b* zostanie obrócona o połowę odдалenia znaków w kierunku strzałek zegarowych, to wycięcia wszystkich czterech tarcz pokrywają się nad literą *A* i *A* staje się widoczne, natomiast wszystkie inne znaki są zakryte. Gdy tarcza *c* zostaje obrócona, to pokrywają się wycięcia przed literą *B* i ta litera staje się widoczna. Dla odsłonięcia litery *D* trzeba obrócić nieco obie tarcze *b, d* i wtedy wszystkie wycięcia staną przed *D*. Przed literą *L* (w położeniu spoczynku tarcz) nie ma żadnego wycięcia wskutek czego dla odsłonięcia tej litery, należy obrócić wszystkie cztery tarcze *b, c, d, e*. W rzeczywistości aparat jest tak zbudowany, że w położeniu spoczynku wycięcia wszystkich czterech tarcz pokrywają się przy znaku *A*, który wskazuje w ten sposób spoczynkowe położenie przyrządu.

Z fig. 6 widać ile tarcz i jakie tarcze należy obracać dla nadawania oddzielnych znaków.

Zamiast obracalnych tarcz mogą być stosowane również tarcze przesuwane. Takie wykonanie jest przedstawione na fig. 2. Nad zaopatrzoną we wszystkie znaki nieruchomą płytą *a* są umieszczone cztery przesuwalne płytki *b, c, d, e*, które w tym wypadku dla lepszego zrozumienia są przedstawione na rysunku jedna obok drugiej; płytki te są zaopatrzone również w odpowiednie wycięcia, które przez przesunięcie o połowę odległości pomiędzy znakami 1, 2, 3 i t. d. mogą się pokrywać. Jeżeli uczynimy prócz tego przesuwalną podstawową płytę *a* i zaopatrzymy

wszystkie te płyty w długi szereg znaków, to liczba znaków, jakie mogą być nadawane, podwaja się.

Tarcze mogą być obracane albo przesuwane w rozmaity sposób, np. zapomocą środków mechanicznych, pneumatycznych, hydraulicznych albo elektrycznych. Na fig. 3 i 4 jest przedstawione elektryczne urządzenie napędne, a na fig. 5 — przynależne do niego klawisze. Tarcze *b, c, d, e* są połączone zapomocą koncentrycznych osi z odpowiednimi ramionami 1 (fig. 3 i 4), na które działają elektromagnesy 2 i w ten sposób mogą poruszać przynależne tarcze.

Odpowiednio do położenia tarcz pokrywają się wycięcia i czynią wtedy widocznymi znaki lub litery, znajdujące się na podstawowej tarczy *a*.

Tarcza *a* może być sporządzona z przezroczystego materiału i oświetlona zdołu.

Elektromagnesy 2 znajdują się w połączeniu z klawiszami 3 przez cztery przewody (fig. 5) i jeden wspólny przewód powrotny.

Zależnie przeto od tego, czy jeden z klawiszy 3 albo jednocześnie kilka z nich zostanie naciśnięte, pobudza się jeden albo kilka magnesów i przez to wprowadza się w obrót odpowiednie tarcze. Takie same elektromagnesy przesuwają płyty w urządzeniu według fig. 2.

Ilość przewodów może być zmniejszona do jednego, jeżeli według zasady wielokrotnych telegrafów przy znaczniku i odbieraczu zastosuje się rozdzielacz, który umożliwia boczne następowanie impulsów po sobie, przyczem w tym wypadku musi być w odbieraczu przewidziane urządzenie zamykające, zatrzymujące tarcze aż do zwolnienia znacznika.

Przy czterech klawiszach może być, jak widać z rysunku, dane $2^4 = 16$ znaków, przy pięciu klawiszach (przyczem, jak powyżej wyjaśniono, 5-y klawisz wykonywa przesunięcie albo podstawowej tarczy *a* albo piątej tarczy, ustawionej przed *a*) ilość

dawanych znaków jest $2^5 = 32$. Przy stosowaniu sześciu klawiszów można dawać znaków $2^6 = 64$.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd do nadawania znaków na odległość, znamienny tem, że przed tarczą, zaopatrzoną w rozmaite, mające być nadawane znaki, są ustawione obracające się lub przesuwające się tarcze albo płyty, zaopatrzone w wycięcia, rozmieszczone w ten sposób, że zależnie od tego, czy jedna albo kilka tarcz zostaje obróconych albo przesuniętych, w określonym miejscu wycięcia pokry-

wają się i czynią widocznym znajdujący się w tem miejscu znak, przyczem inne znaki pozostają zakryte.

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamienny tem, że podstawowa tarcza jest ruchoma.

3. Przyrząd według zastrz. 1 i 2, znamienny tem, że tarcze albo płyty są uruchamiane z oddalonego miejsca zapomocą mechanicznych, pneumatycznych, hydraulicznych albo elektrycznych przewodów.

Vox Maschinen-
Aktiengesellschaft.

Zastępca: M. Brokman,
rzecznik patentowy.

Fig. 1.

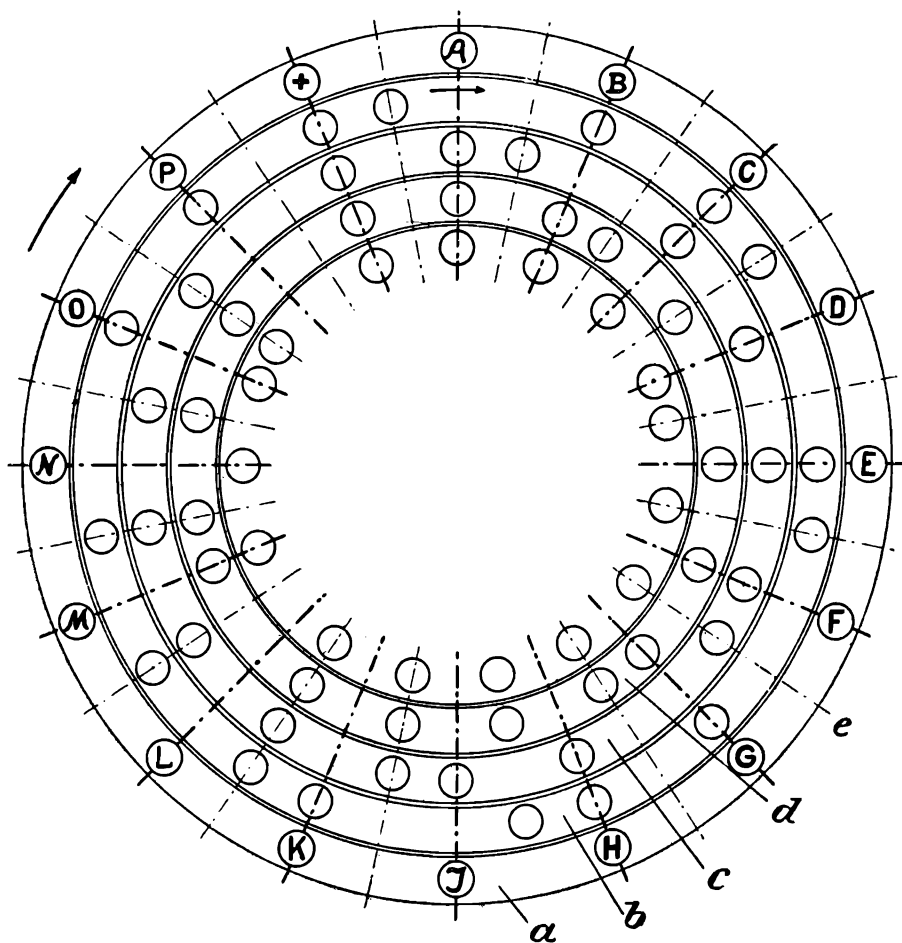

Fig. 2.

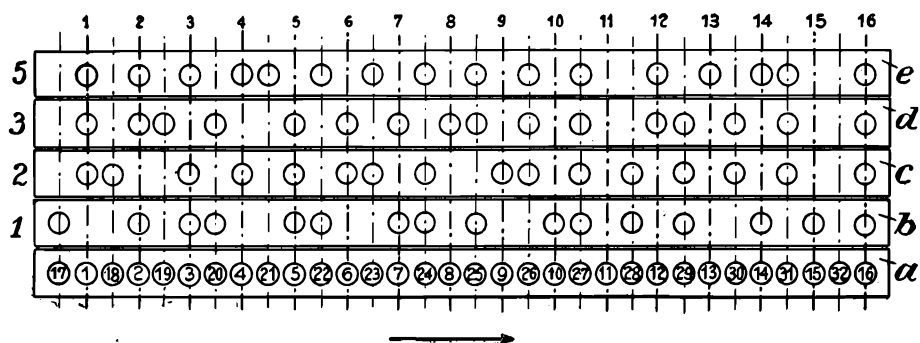

Fig. 3.

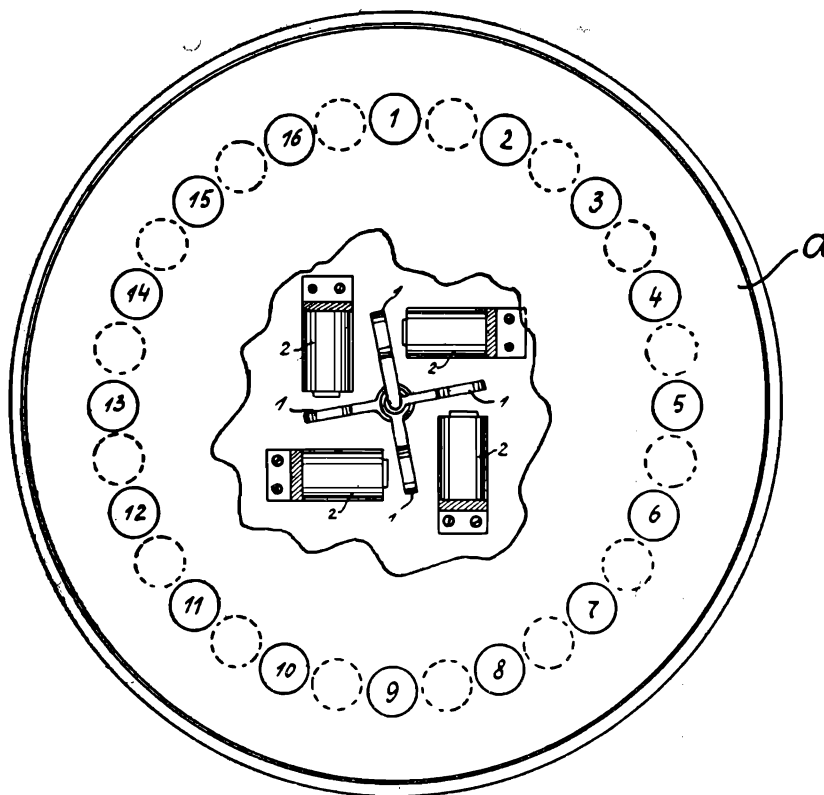

Fig. 4.

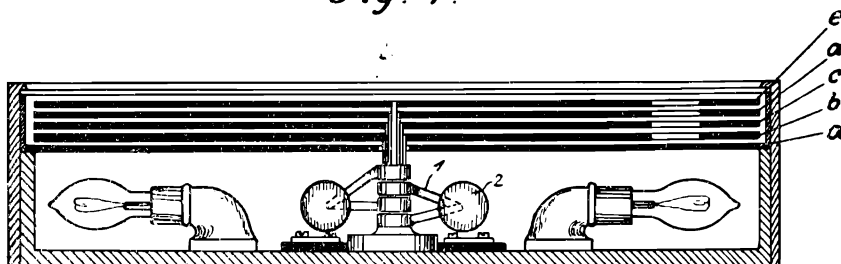

Fig. 5.

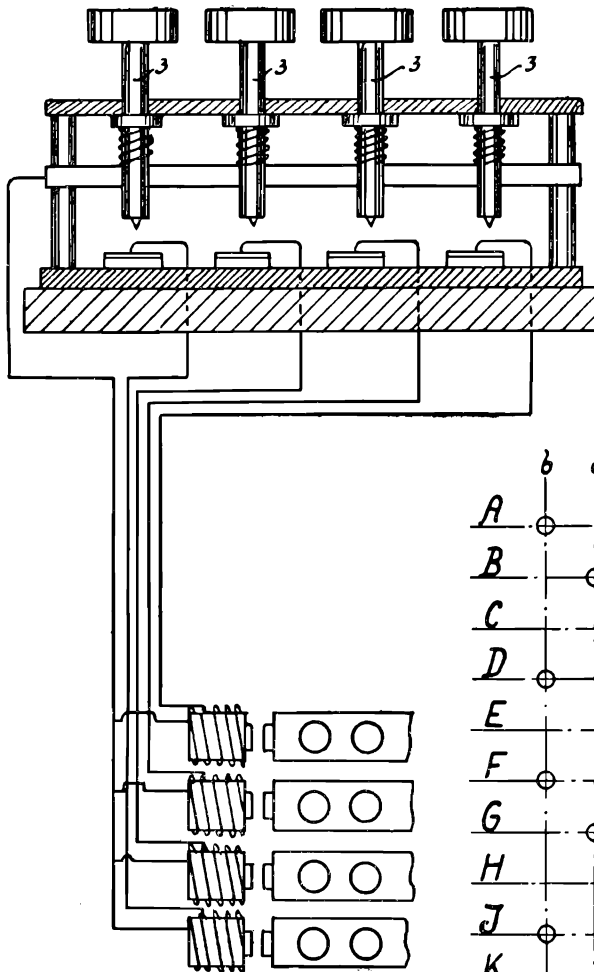

Fig. 6.

	b	c	d	e	
A	⊙				1
B		⊙			2
C			⊙		3
D	⊙		⊙		4
E				⊙	5
F	⊙			⊙	6
G		⊙		⊙	7
H			⊙	⊙	8
J	⊙		⊙	⊙	9
K		⊙	⊙	⊙	10
L	⊙	⊙	⊙	⊙	11
M	⊙	⊙			12
N	⊙	⊙	⊙		13
O		⊙	⊙		14
P		⊙	⊙	⊙	15
+					16